

افغانستان

محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

گزارش سال ۲۰۱۸

هیأت معاونت
ملل متحد
در افغانستان

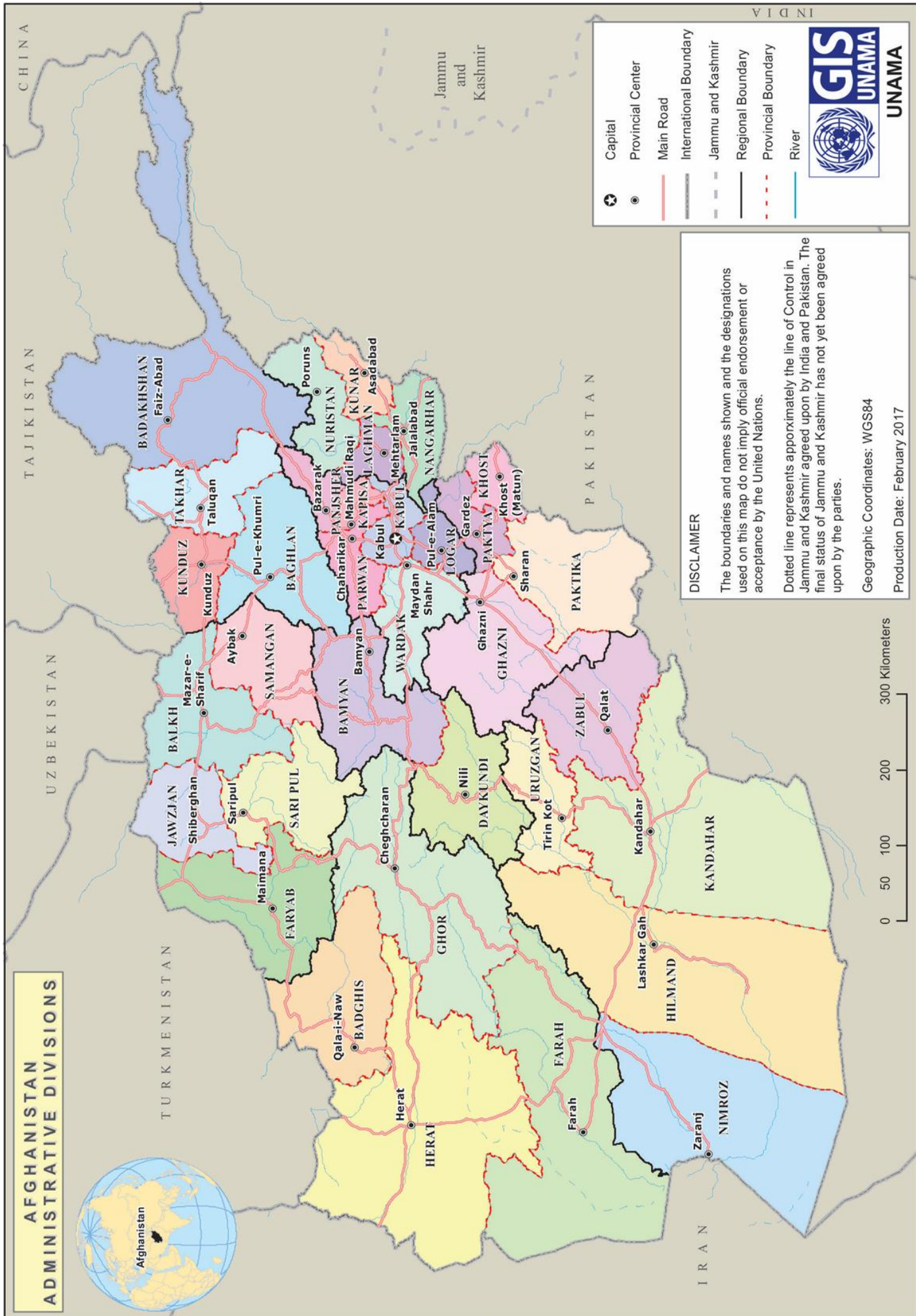

کمیسیون عالی
ملل متحد
برای حقوق بشر

فبروری ۲۰۱۹
کابل، افغانستان

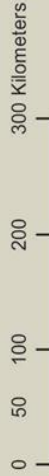

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISIONS

DISCLAIMER
 The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endorsement or acceptance by the United Nations.
 Dotted line represents approximately the line of Control in Jammu and Kashmir agreed upon by India and Pakistan. The final status of Jammu and Kashmir has not yet been agreed upon by the parties.
 Geographic Coordinates: WGS84
 Production Date: February 2017

	Capital
	Provincial Center
	Main Road
	International Boundary
	Jammu and Kashmir
	Regional Boundary
	Provincial Boundary
	River

این گزارش و تمام گزارشات در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان که در این گزارش به آن اشاره شده است، در وبسایت یوناما قابل دسترس می باشند:

<http://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

عکس پشت جلد از عمر سبحانی مربوط خبرگزاری رویترز می باشد.

در مورد تصویر روی جلد: به تاریخ ۳۰ اپریل، یک گروه از خبرنگاران و کمک کنندگان در شهر کابل مورد یک حمله انتحاری قرار گرفت. به تعداد ۹ خبرنگار بشمول یک خانم در این حمله کشته شده و ۶ خبرنگار دیگر مجروح گردید. در این حمله، انتحار کننده به عنوان خبرنگار با هویت جعلی در حالیکه یک دوربین عکاسی نیز با خود حمل می کرد، مواد انفجاری همراه خود را منفجر ساخت. حمله کننده متذکره منتظر بود تا رسانه ها و کمک کنندگان در ساحه انفجار اولی برسد؛ البته انفجار اولی توسط حمله کننده انتحاریکه بر موتورسایکل سوار بود و پاسگاه نیروهای ریاست امنیت ملی را هدف قرار داده بود، صورت گرفت. داعش مسئولیت هردو حمله را به عهده گرفت که هردو حمله منجر به تلفات ۶۳ فرد ملکی (۲۱ کشته و ۴۲ مجروح) بشمول ۴ طفل گردید.

"این دهمین گزارش سالانه ملل متحد است که رنج و آلام افراد ملکی متأثر از جنگ در افغانستان را که به بیش از ۳۲۰۰۰ کشته و حدود ۶۰۰۰۰ زخمی در یک دهه می رسد، مستند سازی میکند. حالا زمان آن است که به این بدبختی و تراژدی بشری پایان یابد. بهرین راه برای توقف قتل و معلول ساختن افراد ملکی اختتام جنگ است. به همین خاطر حالا بیشتر از هر زمان دیگر نیاز است تا تمام تلاشهای خویش را برای آوردن صلح به خرج دهیم. من از تمام جوانب می خواهم که از هر فرصت لازم برای این مهم استفاده نماید."

مأموریت

گزارش سالانه ی ۲۰۱۸ در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان توسط بخش حقوق بشر هیئت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (یوناما) تهیه گردیده و دوره زمانی ۱ جنوری تا ۳۱ دسمبر ۲۰۱۸ را احتوا می کند.

واحد حقوق بشر یوناما، این گزارش را طبق مأموریت یوناما مندرج در قطعنامه شماره ۲۴۰۵ (۲۰۱۸) شورای امنیت ملل متحد "به منظور نظارت بر وضعیت افراد ملکی، انسجام تلاش ها به هدف اطمینان از محافظت آنها، [...] ترویج پاسخ دهی و همکاری در تحقق کامل آزادی های بنیادی و احکام حقوق بشری مندرج در قانون اساسی افغانستان و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن می باشد، به ویژه معاهداتی که به بهره مندی کامل زنان از حقوق بشری شان، ارتباط می گیرد" تهیه کرده است.

در قطعنامه شماره ۲۴۰۵ (۲۰۱۸) شورای امنیت، اهمیت نظارت دوامدار و گزارش دهی به شورای امنیت ملل متحد در مورد وضعیت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، بخصوص در مورد تلفات افراد ملکی، تأکید شده است.

یوناما طیفی از فعالیت ها را به هدف کاهش اثرات جنگ بالای افراد ملکی به شمول موارد ذیل انجام می دهد: نظارت مستقل و بی طرفانه از حوادثی که در آن افراد ملکی کشته یا زخمی می شوند؛ فعالیت های دادخواهانه برای تقویت محافظت افراد ملکی که در منازعات مسلحانه متضرر می گردند؛ و ابتکارات که باعث ترویج رعایت قواعد حقوق بشردوستانه بین المللی حقوق بشر، قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان در میان تمام طرف های درگیر می شود.

این گزارش مشترکاً از سوی یوناما و دفتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد برای حقوق بشر به نشر می رسد.

میتودولوژی (روش تهیه گزارش)

از سال ۲۰۰۹ بدینسو، یوناما بطور سیستماتیک تلفات افراد ملکی منسوب به طرف های منازعه مسلحانه در افغانستان را با استفاده از یک روش منظم که امکان تحلیل و گزارشدهی سالانه تلفات ملکی را میسر می سازد، ثبت نموده است. اصول حقوق بشر بین المللی و حقوق بشر دوستانه بین المللی اساس کار یوناما در راستای محافظت از افراد ملکی را تشکیل می دهد و روش یوناما در ثبت موارد تلفات ملکی استوار بر بهترین روش ها و مشوره و رهنمائی هایی دفتر کمیشنری عالی سازمان ملل متحد برای حقوق بشر (OHCHR) می باشد.

وجود تلفات ملکی به معنی آن نیست که نقض [اصول مذکور] صورت گرفته است هرچند شمار بلند تلفات ملکی می تواند نشان دهنده نقض [اصول مذکور] ویا بازتاب دهنده اعمال زیانبار برای مردمان ملکی باشد.

تثبیت و تایید تلفات ملکی و معیار های اثبات

به منظور تهیه گزارش در مورد محافظت افراد ملکی، یوناما فقط موارد تایید و تثبیت شده ی تلفات ملکی را در گزارشات خود شامل می سازد.^۱ تلفات ملکی زمانی تحت عنوان موارد "تایید شده" ثبت می شوند که، نظر به مجموع معلوماتی که یوناما مرور و بررسی کرده است، یوناما به این نتیجه برسد که اسناد و مدارک "واضح و قناعت بخشی" وجود دارد که نشان می دهد مردمان ملکی کشته ویا مجروح شده اند. به منظور تحقق این معیار، یوناما موجودیت حد اقل سه منبع متفاوت و مستقل را لازمی می داند تا وقوع رویداد را تثبیت کند، مانند قربانی، شاهدان، کارمندان صحی، مقامات محلی، تصدیق رویداد از سوی طرف درگیری، بزرگان محل ویا سایر موارد. تا حد امکان، معلومات از اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و از تحقیقات در محل حادثه جمع اوری می شود. این گونه حقیقت یابی ها البته به دلیل موانع امنیتی که مانع دسترسی به محل واقعه می شود، همیشه ممکن نیست. در این گونه موارد، یوناما بر مجموعه ای از روش ها برای جمع آوری اطلاعات، بخصوص از طریق شبکه های معتبر با استفاده از یک سلسله منابع و اطلاعات متنوع، اتکاء می کند که اعتبار تمام این منابع و اطلاعات مورد ارزیابی قرار می گیرد. این روش ها شامل بررسی مدارک دیجیتالی جمع اوری شده از محل حادثه از قبیل عکس ها و تصاویر ویدیویی و نوار های صوتی؛ بازدید از شفاخانه ها و مراکز صحی؛ گزارش های ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های ملل متحد؛ اظهارات منابع دست دوم؛ اطلاعات جمع اوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و سایر طرف های ثالث؛ و نیز خود طرف های منازعه می شود. یوناما با منابع متعدد از زنان و مردان و نیز با کسانی که به اقلیت های نژادی، مذهبی، قومی و گروه های به حاشیه رانده شده ی جامعه تعلق دارند، بطور فعالانه مشورت می کند تا نظریات متفاوت را جمع اوری نموده و احتمال جانبداری در گزارشدهی را به حداقل آن کاهش دهد.

هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد از لحاظ کمیت و کیفیت برای یوناما قناعت بخش نباشد، یوناما رویداد متذکره را تایید شده نمی داند. در این گزارش رویداد های تایید نشده گنجانده نشده است. یوناما معلومات بدست آمده در مورد رویداد ها را با طرف های منازعه در میان می گذارد تا از دقت در گزارشدهی خود اطمینان حاصل کند و به طرف های منازعه کمک نماید که تدابیر پیشگیرانه و کاهش دهنده تلفات ملکی را روی دست گیرند و در عین زمان پاسخگویی، منجمله پرداخت جبران خساره به متضررین، ترویج گردد.

^۱ یوناما رویداد هایی که منجر به وارد شدن خسارات به دارایی های ملکی می شود را نیز ثبت و تایید می کند.

محافظت از منابع اطلاعاتی

حین ثبت رویداد های تلفات افراد ملکی، یوناما در قسمت محافظت منابع اطلاعات دهنده آسیب پذیر در مقابل انتقام جویی، احتیاط لازم به خرج می دهد. این تدابیر احتیاطی یوناما شامل ملاقات با آن منابع در اماکن مصئون، انجام مصاحبه با زنان در مطابقت با نورم های رایج اجتماعی و توقف روند حقیقت یابی در صورت که ادامه آن، منابع اطلاعاتی را به مخاطره مواجه کند، می شود.

نسبت دادن مسئولیت

از آنجائیکه جوانب درگیر در منازعه مسلحانه متعدد می باشند، یوناما نهایت تلاش به خرج می دهد که طرف مسؤول یک حادثه ی معین را تا حدی که امکان دارد بطور دقیق مشخص نماید. اما، به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، این کار شاید همیشه مقدور نباشد. برای مثال، منابع اصلی اطلاعات شاید نتوانند طرف های مسؤول را شناسائی کنند یا نیروهای مختلف نظامی یا گروه های مسلح مختلف را در هر مورد تفکیک کنند و ممکن همیشه مسئولیت رویداد از سوی یکی از طرفین درگیری به عهده گرفته نشود. یوناما هر مورد تلفات افراد ملکی را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا به عناصر مخالف دولت و یا مشترکاً به هر دو طرف و یا به "عاملین نامشخص" نسبت می دهد. در قضیه درگیری های زمینی بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت که در آن تلفات افراد ملکی را نمی توان به یک طرف درگیری نسبت داد، یوناما مسئولیت را به هر دو طرف نسبت داده و تلفات ملکی را تحت یک کتگوری مشخص بنام "نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت" ثبت می کند. در مواردی که مواد انفجاری باقی مانده از جنگ باعث تلفات افراد ملکی می گردد و مسئولیت آن را نمی توان مشخصاً به یک و یا چند طرف منازعه نسبت داد و یا شاید آن مواد از جنگ های قبلی برجای مانده باشد، در این صورت یوناما این گونه موارد تلفات ملکی را به "عاملین نامشخص" نسبت می دهد.

تعیین ملکی بودن قربانیان

در بعضی موارد، ملکی بودن قربانیان گزارش داده شده را نمی توان به طور قطعی تثبیت کرد و یا ملکی بودن و یا نبودن قربانیان مورد اختلاف است. یوناما به کسانی می افراد ملکی گوید که عضوی نیروهای مسلح و یا عضو گروه های مسلح سازمان یافته نباشند. در صورتیکه افراد ملکی مستقیماً در جنگ ها شرکت کنند و کشته و یا زخمی شوند، یوناما مرگ یا مجروحیت آنان را به عنوان تلفات ملکی ثبت نمی کند؛ همین قسم، یوناما مرگ یا مجروحیت افراد محافظت شده که مطابق حقوق بشردوستانه بین المللی، افراد ملکی محسوب نمی شوند، مانند سربازانی که از میدان محاربه خارج شده و نیز کارکنان صحتی و مذهبی نیرو های مسلح را نیز در جمع تلفات افراد ملکی حساب نمی کند.^۲ یوناما در مورد ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند، سن آنان را معیار قضاوت قرار نمی دهد. بلکه این گونه ادعا ها را براساس واقعیت های موجود در مورد هر قربانی ارزیابی می کند. در صورتیکه معلومات کافی در دسترس نباشد، این گونه تلفات در گزارش منحصی تلفات افراد ملکی گنجانیده نخواهد شد.

یوناما ادعا نمی کند که ارقام ارائه شده در این گزارش کامل می باشد و این را می پذیرد که شاید تلفات افراد ملکی با توجه به محدودیت های مرتبط به محیط جنگی، کمتر از آنچه که هست گزارش شده باشد.

^۲. برای معلومات بیشتر، مراجعه شود به ضمیمه ۱: چارچوب حقوقی و ضمیمه ۳: فهرست مصطلحات جهت دریافت تعریف افراد ملکی و تلفات ملکی.

همکاری با کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان

یوناما هنگام انجام بررسی های حقیقت یابی در مورد رویداد ها و هنگام تجزیه و تحلیل الگو ها و جریان های کلی، با کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، به خصوص با تیم تحقیقات ویژه ی آن، هماهنگی و همکاری می کند. یوناما و کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان گاه گاهی وظایف نظارتی مشترک انجام می دهند.

خلاصه گزارش

در سال ۲۰۱۸ منازعه مسلحانه در افغانستان همچنان به افراد ملکی در حد بالایی آسیب رساند که رقم کلی کشته شدن افراد ملکی به شمول کشته شدن اطفال در سال ۲۰۱۸ به حد بی سابقه‌ی افزایش یافته است. یوناما ۱۰۹۹۳ مورد تلفات ملکی (۳۸۰۴ کشته و ۷۱۸۹ زخمی) ناشی از منازعه مسلحانه را ثبت کرده است که نشان‌دهنده پنج درصد افزایش در رقم کلی تلفات ملکی و یازده درصد افزایش در شمار کشته شدن افراد ملکی نسبت به سال ۲۰۱۷ می باشد.^۳ در ضمن، افزایش قابل ملاحظه در شمار تلفات ملکی ناشی از حملات انتحاری^۴ توسط عناصر مخالف دولت، عمدتاً توسط داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی صورت گرفته است. افزایش متذکره به اضافه افزایش در رقم تلفات ملکی برخاسته از عملیات های هوایی و تلافی، کاهش دوامداری را که در شمار تلفات ملکی ناشی از درگیری های زمینی بوجود آمده است، تحت الشعاع قرار داده و جای آن را پر کرده است. حملات انتحاری و عملیات های هوایی هر کدام بیشترین رقم تلفات ملکی را که یوناما تا اکنون از اثر این تاکتیک ها ثبت کرده است، بوجود آورده است.

در سال ۲۰۱۸ عناصر مخالف دولت کهافی السابق بیشترین شمار تلفات ملکی در افغانستان را سبب شدند. استفاده عناصر مخالف دولت از مواد انفجاری تعبیه شده در جریان حملات انتحاری و غیر انتحاری به عنوان عامل اصلی تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۸ باقی مانده و ۴۲ درصد کل تلفات ملکی را سبب شده است. تلفات ملکی برخاسته از تمام تاکتیک های مواد انفجاری تعبیه شده ۱۱ درصد افزایش یافته است که سبب آن، افزایش ۲۲ درصدی تلفات ملکی ناشی از حملات انتحاری با استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده می باشد؛ رقم تلفات ملکی ناشی از حملات انتحاری در حد بی سابقه ای افزایش یافته است.^۵ حملات انتحاری با استفاده از مواد انفجاری تقریباً ۲۶ درصد کل تلفات ملکی را سبب شد در حالیکه مواد انفجاری نوع غیر انتحاری بیشتر از ۱۶ درصد تلفات ملکی را سبب شد که هردو مشترکاً سبب ۴۶۲۷ مورد تلفات ملکی (۱۳۶۱ کشته و ۳۲۶۶ زخمی) شده است. نگرانی خاص این است که عناصر مخالف دولت از مواد انفجاری تعبیه شده از قبیل حملات انتحاری و مواد انفجاری نوع فشاری، بدون تفکیک هدف و خلاف مقررات در ساحات پر جمعیت ملکی استفاده می نمایند؛ افزایش در هدف گیری عمدی افراد ملکی از سوی عناصر مخالف دولت با استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده نیز مایه نگرانی است.

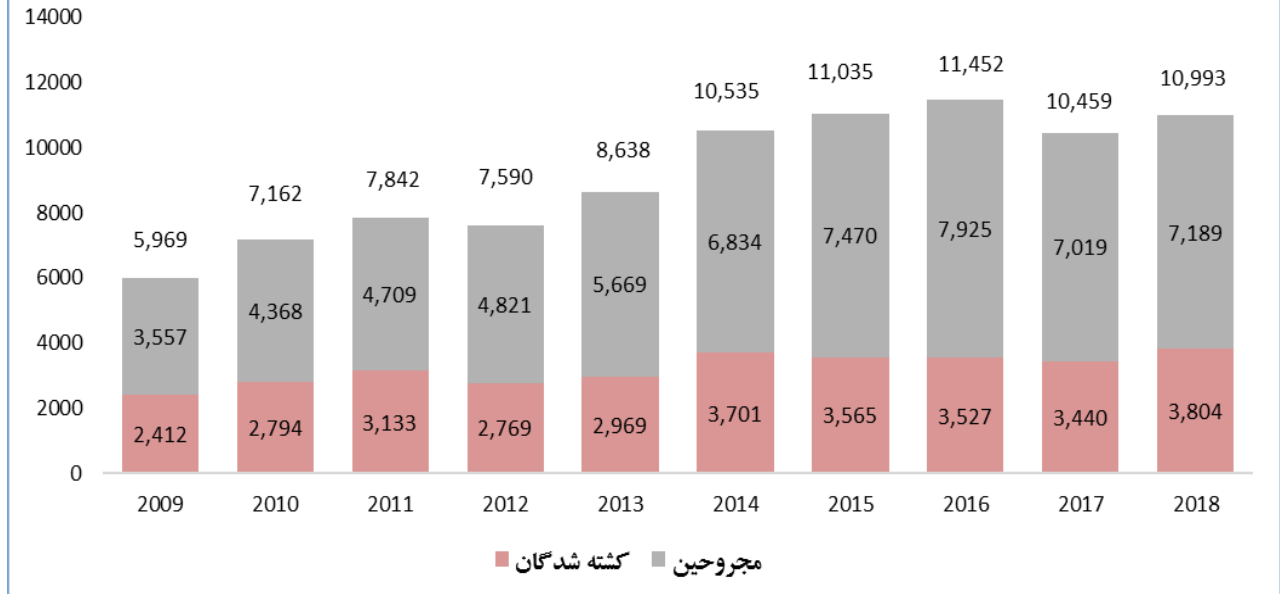
^۳ از زمانیکه یوناما در سال ۲۰۰۹ روند ثبت سیستماتیک تلفات افراد ملکی را آغاز کرد تا اکنون ۹۱۶۷۵ مورد تلفات (۳۲۱۱۴ کشته و ۵۹۵۶۱ زخمی) را ثبت کرده است. در سال ۲۰۱۷، ۱۰۴۵۹ مورد تلفات ملکی (۳۴۴۰ کشته و ۷۰۱۹ زخمی) را تایید کرد.

^۴ اصطلاح "مواد انفجاری نوع انتحاری" یا "حمله انتحاری" که یوناما استفاده می کند به تمام حملاتی گفته می شود که در آن عامل حمله مواد انفجاری را که در بدن خودش ویا در واسطه نقلیه اش جاسازی شده است با این آگاهی که انفجار آن سبب کشته شدن خودش می شود، منفجر می کند. این شامل حملات پیچیده نیز می شود. مراجعه شود به ضمیمه ۳: فهرست اصطلاحات.

^۵ شمار تلفات ملکی ناشی از مواد انفجاری غیر انتحاری در سال ۲۰۱۸ دو درصد نسبت به سال ۲۰۱۷ کاهش یافت.

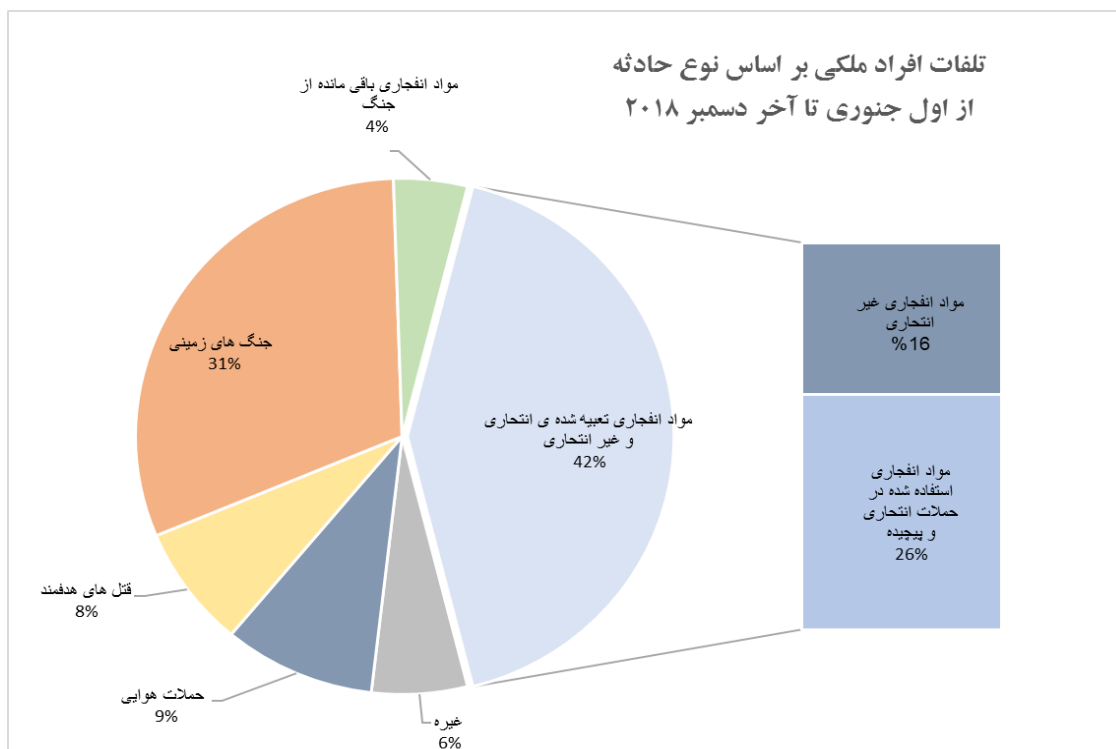

مجموع کشته شدگان و مجروحین افراد ملکی
از اول جنوری تا آخر دسمبر ۲۰۰۹ - ۲۰۱۸

کابل ولایتی است که همچنان بیشترین آسیب را از ناحیه مواد انفجاری تعبیه شده (عمدتاً نوع انتحاری) متحمل شده است در حالیکه تلفات ملکی برخاسته از مواد انفجاری تعبیه شده در ولایت ننگرهار چهار برابر افزایش یافته (اکثراً از اثر مواد انفجاری نوع غیر انتحاری) و برای اولین بار رقم تلفات در ننگرهار نزدیک به سطح تلفات در کابل رسیده است.^۶

^۶ در سال ۲۰۱۸، یوناما ۱۸۶۶ مورد تلفات ملکی (۵۹۶ کشته و ۱۲۷۰ زخمی) در ولایت کابل ثبت نمود. از این میان، مواد انفجاری نوع انتحاری و غیر انتحاری ۹۸ درصد این تلفات ویا ۱۸۱۵ مورد (۵۷۶ کشته و ۱۲۳۹ زخمی) را سبب شده است، در مقایسه با ۱۷۶۹ مورد تلفات ملکی (۴۶۱ کشته و ۱۳۰۸ زخمی) در کابل ناشی از حملات مواد انفجاری نوع انتحاری و غیر انتحاری در سال ۲۰۱۷. در ولایت ننگرهار، یوناما ۱۸۱۵ مورد تلفات ملکی (۶۸۱ کشته و ۱۱۳۴ زخمی) در سال ۲۰۱۸ ثبت کرد. از این میان، مواد انفجاری نوع انتحاری و غیر انتحاری ۶۵ درصد تلفات ملکی ویا ۱۱۶۶ مورد (۳۱۴ کشته و ۸۵۲ زخمی) را باعث شده است در مقایسه با ۲۶۹ مورد تلفات (۷۴ کشته و ۱۹۵ زخمی) ناشی از این حملات در سال ۲۰۱۷ در ننگرهار.

درگیری های زمینی، عمدتاً بین نیروهای طرفدار دولت و عناصر مخالف دولت،^۷ به عنوان دومین عامل اصلی مرگ و مجروحیت مردمان ملکی باقی مانده و ۳۱ درصد تلفات ملکی یا ۳۳۸۲ مورد تلفات (۸۱۴ کشته و ۲۵۶۸ زخمی) را سبب شده است. این ارقام نشاندهنده کاهش سه درصدی در تلفات ملکی از درگیری های زمینی است که ادامه روال ثبت شده در سال ۲۰۱۷ را نمایش می دهد؛ در آن سال، تلفات ملکی برخاسته از درگیری های زمینی کاهش چشمگیری داشت.^۸ علت تداوم کاهش در شمار تلفات ملکی ناشی از درگیری های زمینی، کاهش تلفات ملکی به دست نیروهای طرفدار دولت بوده است در حالیکه رقم تلفات ملکی منسوب به عناصر مخالف دولت در سطح تلفات ثبت شده در سال ۲۰۱۷ باقی مانده است. یوناما خاطر نشان می سازد که عوامل متعددی در تداوم کاهش تلفات ملکی ناشی از درگیری های زمینی نقش داشته است از جمله تغییر موقعیت درگیری های زمینی به ساحات کم جمعیت تر، هشدار های قبلی به مردمان ملکی در مورد وقوع درگیری، و ادامه تطبیق پالیسی ها به منظور محافظت بهتر از مردم را می توان نام برد.^۹

شمار تلفات ملکی ناشی از حملات عمدی عناصر مخالف دولت بالای مردمان ملکی، نسبت به سال ۲۰۱۷، افزایش ۴۸ درصدی داشته و ۴۱۲۵ مورد تلفات ملکی (۱۴۰۴ کشته و ۲۷۲۱ زخمی) را در سال ۲۰۱۸ سبب شده است که مایه نگرانی جدی است.^{۱۰}

^۷ یوناما ۵۰ مورد تلفات ملکی ناشی از درگیری های زمینی بین عناصر مخالف دولت، عمدتاً از اثر درگیری ها بین طالبان و داعش را نیز ثبت کرده است.

^۸ در سال ۲۰۱۷، یوناما ۳۴۸۵ مورد تلفات ملکی (۸۲۴ کشته و ۲۶۶۱ زخمی) ناشی از درگیری های زمینی را ثبت کرده بود. این رقم کاهش ۲۳ درصدی در شمار تلفات ملکی نسبت به سال ۲۰۱۶ را نشان می داد.

^۹ مراجعه شود به فصل پنجم: درگیری های زمینی: افراد ملکی گیر مانده در آتش متقابل و فصل ششم: پالیسی ها و مکانیزم های کاهش تلفات ملکی منجمه تلاش جهت پاسخگو قرار دادن عاملین.

^{۱۰} این رقم حملات بالای پولیس ملی افغانستان از سوی عناصر مخالف دولت را که سبب ۶۶۹ مورد تلفات ملکی (۱۹۵ کشته و ۴۷۴ مجروح) گردید نمی شود، زیرا منسوبین پولیس که مورد حمله قرار گرفتند، شاید از حالت محافظت شده ی افراد ملکی نظر به فعالیتی که هنگام حمله انجام می دادند، بهره مند نبوده باشند که در آن صورت آنان مستقیماً دخیل در جنگ شمرده می شدند (که در این صورت، شمار تلفات ملکی

تلفات ملکی برخاسته از حملاتی که در آن داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی بطور عمدی مردمان ملکی را هدف قرار داد، در سال ۲۰۱۸ بیشتر از دو برابر نسبت به سال گذشته افزایش یافت؛ این تلفات بیشتر ناشی از حملات انتحاری و پیچیده علیه مردمان ملکی منجمله حملات با انگیزه های فرقه گرایانه علیه اقلیت مسلمانان شیعه بوده و رقم آن از ۸۴۳ مورد تلفات در سال ۲۰۱۷ به ۱۸۷۱ مورد تلفات در سال ۲۰۱۸ افزایش یافته است.

شمار تلفات ملکی از اثر حملات عمدی طالبان بالای مردمان ملکی از ۹۱۶ مورد تلفات در سال ۲۰۱۷ به ۱۷۵۱ مورد در سال ۲۰۱۸ افزایش یافت که دو برابر افزایش را نشان می دهد. این افزایش عمدتاً ناشی از حمله انتحاری به وسیله ی یک عراده امبولانس در شهر کابل بتاريخ ۲۷ جنوری بوده است که مرگبار ترین رویداد واحدی است که یوناما تاکنون ثبت نموده است و نیز ناشی از حملات مرتبط به انتخابات بتاريخ ۲۰ اکتوبر (روز برگزاری انتخابات) است که از اثر آن، یوناما بالاترین رقم تلفات ملکی در یک روز واحد در سال ۲۰۱۸ را ثبت کرد.

یوناما کاهش در شمار تلفات ملکی از اثر کشتار هدفمند افراد، عمدتاً بوسیله تیر اندازی، توسط عناصر مخالف دولت را ثبت نموده است.^{۱۱} باوجود این، ادامه هدف قرار گرفتن مردمان ملکی از جمله علمای دینی و بزرگان قوم توسط عناصر مخالف دولت مایه نگرانی خاص یوناما است.

نظارت یوناما از رویداد های مرتبط به انتخابات در ماه های منتهی به انتخابات پارلمانی و در روز برگزاری انتخابات نشاندهنده ی برنامه سازمان یافته ی از خشونت ها توسط عناصر مخالف دولت، عمدتاً طالبان، بود که هدف آن بر هم زدن انتخابات و محروم کردن شهروندان افغان از استفاده از حق رای شان و مشارکت در روند انتخابات بطور مصئون و آزادانه بود. این برنامه خشونت بار شامل چندین حمله بالای اهداف ملکی و در ساحات پرجمعیت ملکی و جریان نگران کننده ی از اختطاف ها، تهدیدات، ارباب و آزار و اذیت مردم می شد. از شروع روند ثبت نام رای دهندگان بتاريخ ۱۴ اپریل الی ختم سال ۲۰۱۸، یوناما به تعداد ۱۰۰۷ مورد تلفات ملکی مرتبط به انتخابات (۲۲۶ کشته و ۷۸۱ زخمی)^{۱۲} و اختطاف ۳۱۰ فرد ملکی در پیوند به انتخابات را ثبت و تایید نمود. طالبان تقریباً نیمی از تمام تلفات ملکی مرتبط به انتخابات را در سال ۲۰۱۸ باعث شدند.^{۱۳}

در سال ۲۰۱۸، یوناما افزایش قابل ملاحظه ای در شمار تلفات ملکی ناشی از عملیات های هوایی توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرد؛ در این سال، تلفات ملکی برخاسته از این نوع تاکتیک بطور کلی نسبت به سال ۲۰۱۷ افزایش ۶۱ درصدی داشت و شمار کشته شدگان ملکی از اثر عملیات های هوایی نسبت به سال گذشته ۸۲ درصد افزایش یافت. حملات هوایی ۹ درصد کل تلفات ملکی را سبب شده و بیشترین آسیب را به مردمان ملکی از سال ۲۰۰۹، زمانیکه یوناما ثبت تلفات ملکی را بطور منظم شروع کرد، تا اکنون وارد کرده است. یوناما با نگرانی خاطر نشان می سازد که افزایش در شمار تلفات ملکی از عملیات های هوایی در سال ۲۰۱۸ عمدتاً ناشی از عملیات های نیروهای نظامی بین المللی بوده است که این عملیات ها تلفات ملکی بیشتری را نسبت به عملیات های قوای هوایی افغانستان سبب شده است. یوناما مخصوصاً از این نگران است که عملیات های هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی که در حمایت از نیروهای افغان، عمدتاً قطعات خاص ریاست عمومی امنیت ملی، در جریان عملیات های تلاشی

که مورد محاسبه قرار گرفت، تنها شامل کسانی می شد که در جنگ مستقیماً دخیل نبودند. یوناما حملات عناصر مخالف دولت بالای اهداف نامشخص را که سبب ۱۶۲ مورد تلفات ملکی (۴۲ کشته و ۱۲۰ مجروح) گردید، نیز شامل این ارقام نکرده است.

^{۱۱} مراجعه شود به ضمیمه ۳: فهرست اصطلاحات جهت تعریف کشتار هدفمند.

^{۱۲} تخمیناً نیمی از این تلفات ملکی در روز های برگزاری انتخابات به تاریخ ۲۰ و ۲۱ اکتوبر اتفاق افتاد.

^{۱۳} یوناما ۱۸۹ رویداد مرتبط به انتخابات را که ۵۰۸ مورد تلفات ملکی (۱۰۲ کشته و ۴۰۶ زخمی) در قبال داشت را به طالبان؛ و هفت رویداد مرتبط به انتخابات شامل حمله انتحاری و غیر انتحاری با استفاده از مواد انفجاری را که ۳۳۸ مورد تلفات ملکی (۹۴ کشته و ۲۴۴ مجروح) را سبب شد، به داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی نسبت داده است. برای معلومات بیشتر مراجعه شود به بخش فرعی تحت عنوان حملاتی که در پیوند به انتخابات پارلمانی انجام شد در بخش ۳/۲ در ذیل در مورد حملات عمدی بالای افراد ملکی و اهداف ملکی

آنان انجام می شود، سبب شمار قابل ملاحظه ی تلفات ملکی (منجمله شمار فوق العاده زیادی کشته) در سال ۲۰۱۸ نیز شده است.

برخلاف افزایش کلی در شمار تلفات ملکی، تلفات زنان و کودکان در سال ۲۰۱۸ کاهش یافت، اگرچه رقم تلفات زنان و کودکان هنوز هم در سطح فوق العاده بالایی قرار دارد. هرچند شمار ۳۰۶۲ رقمی تلفات اطفال (۹۲۷ کشته و ۲۱۳۵ زخمی) که در سال ۲۰۱۸ ثبت شد، نسبت به آمار سال ۲۰۱۷ کاهش اندکی را نشان می دهد، اما شمار اطفال کشته شده به حد بی سابقه ای در سال ۲۰۱۸ افزایش یافت^{۱۴} که علت اصلی آن، افزایش قابل ملاحظه در شمار اطفال کشته شده از اثر حملات هوایی، که بیشتر از دو برابر افزایش یافت، و از اثر حملات انتحاری می باشد. اطفال ۲۸ درصد کل تلفات افراد ملکی در سال ۲۰۱۸ را تشکیل می دهند. زنان ۱۰ درصد تلفات ملکی برخاسته از منازعات مسلحانه در سال ۲۰۱۸ را تشکیل می دهند.^{۱۵} یوناما ۱۱۵۲ مورد تلفات زنان (۳۵۰ کشته و ۸۰۲ زخمی) را ثبت کرده است که کاهش شش درصدی نسبت به سال ۲۰۱۷ را نشان می دهد؛ این کاهش عمدتاً از اثر کاهش تلفات زنان در جریان درگیری های زمینی بوجود آمده است.

یوناما کماکان گزارشاتی در مورد استخدام و استفاده از اطفال توسط عناصر مخالف دولت، نیروهای ملی امنیتی افغانستان و گروه های مسلح طرفدار دولت دریافت نموده است. عناصر مخالف دولت کمافی السابق اطفال را جهت انجام وظایف محاروبی استخدام نمودند، و اگرچه در چوکات نیروهای امنیتی افغانستان پیشرفتی در زمینه منع استخدام رسمی اطفال بوجود آمده است، اما استفاده از اطفال هنوز هم به عنوان یک مشکل باقی است، از جمله اینکه اطفال برای مقاصد جنسی مورد استفاده قرار می گیرند. در حالیکه کود جزای جدید که در ماه فبروری ۲۰۱۸ نافذ گردید، عمل بچه بازی^{۱۶} را با صراحت جرم انگاری نموده است، پاسخگو قرار دادن عاملین این گونه جرایم هنوز هم یک چالش عمده است.

در طول سال ۲۰۱۸، یوناما افزایش در حملات و تهدیدات علیه معارف کشور — سه مرتبه بیشتر از رویداد های سال ۲۰۱۷ — را ثبت کرد که دلیل عمده این افزایش، حملات طالبان بالای مراکز ثبت نام رای دهندگان و مراکز رای دهی انتخابات پارلمانی که در داخل مکاتب ایجاد شده بود، می باشد. همچنان در سال ۲۰۱۸، یوناما نگران الگوی در حال ظهوری از حملات و تهدید عناصر مخالف دولت، مخصوصاً داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی، علیه تاسیسات معارف می باشد که این گونه حملات از سوی عناصر مخالف دولت در واکنش به عملیات های نظامی نیروهای امنیتی افغانستان و نیروهای نظامی بین المللی انجام می شود.^{۱۷} یوناما از ادامه حملات، عمدتاً از سوی عناصر مخالف دولت، بالای سکتور صحت که در سال ۲۰۱۸ ثبت شد نیز نگران است زیرا این حملات روی جمعیت کثیری از مردمان ملکی تأثیرات منفی برجای می گذارد.

^{۱۴} در سال ۲۰۱۷، یوناما ۳۱۷۹ مورد تلفات اطفال (۸۶۱ کشته و ۲۳۱۸ زخمی) را ثبت کرد. در سال ۲۰۱۸، یوناما ۹۲۷ مورد کشته شدن اطفال را ثبت کرد که هم سطح شمار بی سابقه اطفال کشته شده در سال ۲۰۱۶ می باشد.

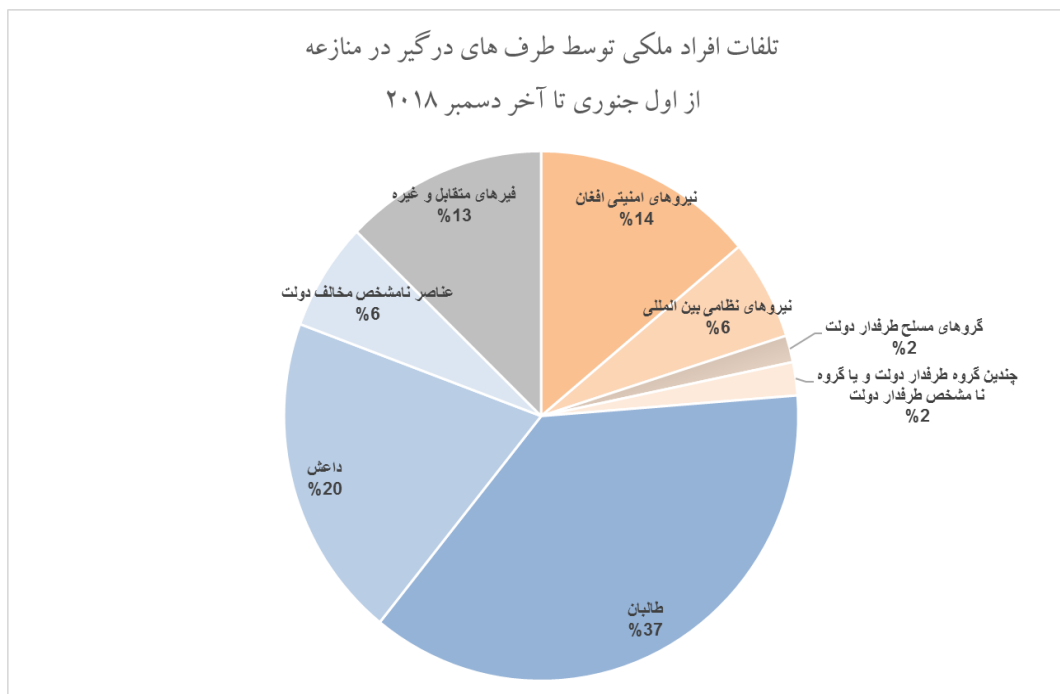
^{۱۵} شمار تلفات زنان شامل تمام زنان به سن ۱۸ و بالاتر از آن می شود؛ تلفات دختران زیر سن ۱۸ در میان تلفات اطفال حساب شده است.

^{۱۶} مراجعه شود به ضمیمه ۳: فهرست اصطلاحات.

^{۱۷} در سال ۲۰۱۷، یوناما ۶۷۶۸ مورد تلفات ملکی (۲۳۰۳ کشته و ۴۴۶۵ مجروح) را به عناصر مخالف دولت نسبت داده بود.

نسبت دادن تلفات افراد ملکی

یوناما اکثر—تلفات افراد ملکی — ۶۳ درصد- را به عناصر مخالف دولت نسبت می دهد چنانچه ۳۷ درصد آن را به طالبان، ۲۰ درصد را به گروه داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی و شش درصد را به عناصر نامعلوم ضد دولت یا سایر گروه های مخالف نسبت داد.

نیروهای طرفدار دولت در سال ۲۰۱۸ باعث ۲۴ درصد تلفات افراد ملکی (۱۴ درصد توسط نیروهای امنیت ملی افغان، شش درصد توسط نیروهای نظامی بین المللی، دو درصد توسط گروه های مسلح طرفدار دولت، و دو درصد توسط نیروهای نامعلوم یا نیروهای متعدد طرفدار دولت) شدند.

تبادل آتش در جریان درگیری میان عناصر مخالف دولت و نیروهای طرفدار دولت که مسئولیت آن به هیچ یک از طرفین درگیر نسبت داده نشد، ۱۰ درصد تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد. شلیک موشک از سوی پاکستان بالای افغانستان باعث تقریباً یک درصد تلفات افراد ملکی شد. دو درصد باقیمانده تلفات افراد ملکی که اکثراً ناشی از بقایای مواد منفجره از دوران جنگ می باشد، به هیچ یک از طرفین درگیری نسبت داده نشد.

عناصر مخالف دولت

در سال ۲۰۱۸، یوناما ۶۹۸۰ مورد تلفات افراد ملکی (۲۲۴۳ کشته و ۴۷۳۷ زخمی) را به عناصر مخالف دولت نسبت داد که در مقایسه با سال ۲۰۱۷، سه درصد افزایش را نشان می دهد.^{۱۸} این افزایش عمدتاً ناشی از استفاده بدون تفکیک از حملات انتحاری و سایر تاکتیک های مواد منفجره تعبیه شده در ساحات مسکونی ملکی و هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی توسط مواد ذکر شده که اکثراً توسط گروه داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی اجرا می شود، و همچنان استفاده از سیستم های ناربه

^{۱۸} در سال ۲۰۱۷، یوناما ۳۱۷۹ مورد تلفات ملکی (۸۶۱ کشته و ۲۳۱۸ مجروح) را ثبت کرد. در سال ۲۰۱۸، یوناما ۹۲۷ مورد مرگ و میر اطفال در جریان سال ۲۰۱۸ را ثبت کرد که مشابه با آمار بی سابقه در سال ۲۰۱۶ می باشد.

غیرمستقیم (مقوس) مانند هاوان، بم دستی و راکت بالای مناطق مسکونی ملکی یا از چنین محلات در جریان درگیری های زمینی، می باشد. عناصر مخالف دولت عمدتاً طالبان باعث تلفات ملکی کمتر ناشی از قتل های هدفمند و شلیک مرمی در جریان درگیری های زمینی شدند.

یوناما ۴۰۷۲ مورد تلفات ملکی (۱۳۴۸ کشته و ۲۷۲۴ زخمی) را به طالبان نسبت داد که هفت درصد کاهش را در مقایسه با سال ۲۰۱۷ نشان می دهد چنانچه طالبان در آن سال باعث ۳۷ درصد تلفات افراد ملکی شده بودند.^{۱۹} یوناما ۲۱۸۱ مورد تلفات ملکی (۶۸۱ کشته و ۱۵۰۰ زخمی) را به داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی نسبت داد که افزایش ۱۱۸ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۷ نشان می دهد که ۲۰ درصد تلفات افراد ملکی را تشکیل می دهد.^{۲۰} یوناما ۶۷۸ مورد تلفات ملکی (۱۹۶ کشته و ۴۸۲ زخمی) را به گروه های نامعلوم و سایر عناصر مخالفت نسبت داد.^{۲۱}

حملات انتحاری و پیچیده کماکان بزرگترین عامل تلفات افراد ملکی توسط عناصر مخالف دولت می باشد که منجر به ۲۸۰۹ مورد تلفات افراد ملکی (۸۸۶ کشته و ۱۹۲۳ زخمی) شده و افزایش ۲۲ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۷ نشان می دهد و از آغاز ثبت سیستماتیک تلفات ملکی در سال ۲۰۰۹ توسط یوناما، این بیشترین آمار کشته و زخمی شدن افراد ملکی ناشی از حملات انتحاری طی یک سال می باشد. مواد منفجره تعبیه شده به استثنای حملات انتحاری باعث ۱۸۱۸ مورد تلفات افراد ملکی (۴۷۵ کشته و ۱۳۴۳ زخمی) شده که تقریباً مشابه با آمار سال ۲۰۱۷ می باشد. عناصر مخالف دولت باعث ۱۳۹۴ مورد تلفات ملکی (۲۹۱ کشته و ۱۱۰۳ زخمی) برخاسته از درگیری های زمینی شده که تقریباً مشابه با آمار سال ۲۰۱۷ می باشد.

یوناما می پذیرد که طالبان گفته اند که اقداماتی را جهت محافظت بهتر افراد ملکی روی دست گرفته اند ولی نگرانی های دوامدار در مورد استفاده طالبان از سلاح های غیرمستقیم (مقوس) و مواد منفجره تعبیه شده که افراد ملکی و اهداف ملکی را هدف قرار می دهد، و همچنان استفاده طالبان از سلاح های دارای تاثیرات بدون تفکیک، علیه نیروهای طرفدار دولت در ساحات ملکی را ملاحظه نموده است.

نیروهای طرفدار دولت

یوناما ۲۶۱۲ مورد تلفات افراد ملکی (۱۱۸۵ کشته و ۱۴۲۷ مجروح) منسوب به نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده که ۲۴ درصد افزایش در مقایسه با سال ۲۰۱۷ را نشان می دهد. این افزایش عمدتاً برخاسته از افزایش قابل ملاحظه در تلفات ملکی ناشی از عملیات های هوایی توسط نیروهای نظامی بین المللی و عملیات های تلاشی توسط نیروهای ملی امنیتی افغان و گروه های طرفدار دولت، می باشد. عملیات های هوایی و درگیری های زمینی باعث میزان مشابه تلفات ملکی شده^{۲۲} و دو عامل مهم تلفات افراد ملکی است که در سال ۲۰۱۸ به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شده است.

یوناما ۱۵۳۵ مورد تلفات افراد ملکی (۶۰۶ کشته و ۹۲۹ مجروح) را به نیروهای ملی امنیتی افغان نسبت داده که این رقم تقریباً مشابه با آمار سال ۲۰۱۷ می باشد. یوناما ۶۷۴ مورد تلفات ملکی (۴۰۶ کشته و ۲۶۸ مجروح) را که عمدتاً ناشی از عملیات های

^{۱۹} از مجموع رویداد های که به طالبان نسبت داده شد، این گروه مسئولیت ۱۵۳ حمله را که منجر به ۹۴۳ مورد تلفات ملکی (۳۱۹ کشته و ۶۲۴ زخمی) گردید، به گونه علنی به عهده گرفتند.

^{۲۰} از مجموع رویداد های که به گروه داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی نسبت داده شد، این گروه مسئولیت ۴۵ حمله (که اکثراً افراد ملکی در آن هدف قرار گرفتند) را که باعث ۱۷۵۲ مورد تلفات افراد ملکی (۵۱۴ کشته و ۱۲۳۸ زخمی) گردید، به عهده گرفتند.

^{۲۱} یوناما ۱۹ مورد تلفات ملکی (۱۱ کشته و هشت مجروح) را ثبت نمود که به گروه خودخوانده داعش/شاخه ولایت خراسان دولت اسلامی؛ یک مورد قتل به تحریک طالبان پاکستان؛ و بقیه مشترکاً به عناصر متعدد ضد دولت نسبت داده شد.

^{۲۲} در سال ۲۰۱۸، عملیات های هوایی و درگیری های زمینی باعث ۱۰۱۵ مورد تلفات افراد ملکی شد. به رغم آن، یوناما ملاحظه نمود که تعداد کشته شدگان افراد ملکی از اثر عملیات های هوایی (۵۳۶) تقریباً دو برابر تعداد کشته شدگان ناشی از درگیری های زمینی (۲۸۲) بود.

هوایی می باشد، به نیروهای نظامی بین المللی نسبت داد و این رقم بیشتر از آماری است که در سال ۲۰۱۷ ثبت شده بود. گروه های مسلح طرفدار دولت باعث ۱۸۰ مورد تلفات افراد ملکی (۹۹ کشته و ۸۱ مجروح) شدند که این رقم تقریباً دو برابر آمار سال ۲۰۱۷ می باشد.^{۲۳}

میزان افزایش تلفات ملکی ناشی از عملیات های هوایی و تلاشی، کاهش تلفات ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت در جریان درگیری های زمینی را تحت الشعاع قرار داده چنانچه تلفات ناشی از درگیری های زمینی که باعث ۱۰۱۵ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۲ کشته و ۷۳۳ مجروح) شده است، کاهش ۹ درصدی را در مقایسه با سال ۲۰۱۷ نشان می دهد. یوناما تقریباً تمام رویداد های تلفات ملکی ناشی از درگیری های زمینی را به نیروهای ملی امنیتی افغان و گروه های مسلح طرفدار دولت نسبت داد در حالیکه نیروهای نظامی بین المللی را عامل دو درصد این تلفات محسوب می کند.

یوناما ۱۰۱۵ مورد تلفات افراد ملکی (۵۳۶ کشته و ۴۷۹ مجروح) برخاسته از عملیاتی های هوایی را ثبت کرد.^{۲۴} از مجموع این ارقام، یوناما ۶۳۲ مورد تلفات ملکی (۳۹۳ کشته و ۲۳۹ مجروح) را به نیروهای نظامی بین المللی، ۳۰۴ مورد (۱۱۸ کشته و ۱۸۶ مجروح) را به نیروهای هوایی افغان، و متباقی ۷۹ مورد تلفات ملکی را به نیروهای نامعلوم طرفدار دولت نسبت داده است. عملیات های تلاشی باعث ۳۵۳ مورد تلفات افراد ملکی (۲۸۴ کشته و ۶۹ مجروح) شده که اکثر این موارد از سوی قطعات خاص ریاست امنیت ملی و نیروهای محافظت خوست که هر دوی این نیروها از سوی نیروهای نظامی بین المللی حمایت می شوند، صورت گرفته است.^{۲۵}

تلاش های نیروهای طرفدار دولت در امر جلوگیری از تلفات ملکی به شمول تطبیق دوامدار پالیسی ها و مساعی جهت آموزش نیروها، پیگیری و کسب تجارب از رویداد های تلفات افراد ملکی منتج به کاهش در میزان تلفات ملکی از ناحیه درگیری های زمینی شده در حالی که انکای بیشتر این نیروها به حملات هوایی و عملیات های تلاشی باعث افزایش روزافزون تلفات افراد ملکی گردید.

پیشنهادات

یوناما پیشنهادات ذیل را به طرفین درگیری های مسلحانه ارائه می نماید تا از تلاش های آنها در راستای محافظت افراد ملکی، جلوگیری از تلفات افراد ملکی و اجرای تعهدات شان براساس قواعد حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی، حمایت نماید.

عناصر مخالف دولت

- استفاده نامتناسب و بدون تفکیک تمام موارد مواد انفجاری تعبیه شده به شمول مواد انفجاری که در بدن جاسازی می شود و مواد انفجاری که در موتر جاسازی می شود، چه در حملات انتحاری و یا در حملات پیچیده به ویژه در محلات مسکونی افراد ملکی متوقف نمایند؛ همچنان، استفاده از مواد انفجاری نوع فشاری که غیرقانونی می باشد را نیز فوراً متوقف سازند.
- در خصوص پروسه انتخابات آینده، از هر نوع حمله بالایی تأسیسات انتخاباتی و تهدید کارمندان انتخاباتی و رای دهندگان خودداری نمایند: اطمینان حاصل نمایند که مکاتب، مراکز صحتی و محلات عبادت که ممکن مورد استفاده قرار گیرند، مصئون بوده و افراد می توانند به گونه مصئون و آزادانه در انتخابات شرکت نمایند.

^{۲۳} متباقی تلفات افراد ملکی به نیروهای نامعلوم یا متعدد طرفدار دولت نسبت داده شد.

^{۲۴} این رقم با آمار سال ۲۰۱۷ مقایسه شده که یوناما در آن سال به تعداد ۶۳۱ مورد تلفات ملکی (۲۹۵ کشته و ۳۳۶ مجروح) ناشی از عملیات های هوایی توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده بود.

^{۲۵} این رقم با آمار سال ۲۰۱۷ مقایسه شد که یوناما در آن سال ۹۲ مورد تلفات ملکی (۶۳ کشته و ۲۹ مجروح) برخاسته از عملیات های تلاشی توسط نیروهای طرفدار دولت را ثبت کرده بود.

- حملات هدفمند علیه افراد ملکی و اهداف ملکی را فوراً متوقف نمایند. حملات هدفمند علیه ادارات ملکی دولت، مدافعین حقوق بشر، قضات، خبرنگاران، سارنوالان، معملین مکاتب، کمک کنندگان اولیه و کارکنان امداد رسانی که اکثراً توسط داعش/شاخه خراسان دولت اسلامی عراق و شام ارتکاب می یابد، باید متوقف گردد.
- استفاده از سلاح های غیرمستقیم (هاوان، راکت و نارنجک) در ساحات مسکونی ملکی یا بالای این محلات باید فوراً متوقف گردد.
- اطمینان حاصل نمایند که تمام دساتیر و امریه ها در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین المللی به ویژه بر مبنای اصول احتیاط، تفکیک و تناسب قرار داشته و آنها را که حملات بدون تفکیک را انجام می دهند یا افراد ملکی و اهداف ملکی را عمداً مورد حمله قرار می دهند، پاسخگو قرار دهند. تعریفی از "افراد ملکی" ارائه دهند که در مطابقت با حقوق بشردوستانه بین المللی باشد؛ اعلامیه های رهبری طالبان را که حملات علیه افراد ملکی و بالای ساحات مسکونی ملکی را منع قرار می دهد، تطبیق کنند؛ امریه های که اعضای طالبان را به ممانعت و جلوگیری از تلفات افراد ملکی ملزم می سازد را نیز تطبیق نمایند؛ و پالیسی های طالبان در مورد محافظت افراد ملکی را همگانی سازند.
- تدابیر جهت تطبیق امریه های که استخدام اطفال را منع می کنند، اتخاذ نمایند و به پاسخگو قرار دادن آن عده فرماندهان که اطفال را استخدام و استفاده می کنند، ادامه دهند.
- هر نوع حملات و تهدیدات علیه تأسیسات صحتی، کارمندان صحتی به شمول واکسیناتوران و کمپاین کنندگان مرض فلج اطفال را متوقف سازند؛ هر نوع حملات و تهدیدات علیه کارمندان مکاتب و معارف را متوقف سازند و اطمینان حاصل نمایند که عملیات های نظامی آنها مانع دسترسی اطفال به آموزش نمی شود.

حکومت افغانستان

- تمام گروه های مسلح غیرقانونی و ملیشه ها به شمول نیروهای محافظتی خوست را فوراً خلع سلاح و منحل کرده یا آنها را پس از یک پروسه جدی ارزیابی، رسماً شامل ساختار نیروهای ملی امنیتی افغان سازد. شفافیت و پاسخ دهی در مورد عملیات های نیروهای ویژه امنیت ملی افزایش یابد. چنین معلوم می گردد که نیروهای متذکره خارج از سلسله فرماندهی رسمی حکومتی قرار داشته و این موضوع با نیروهای نظامی بین المللی هماهنگ گردد. هم چنان، تمام اتهامات تخطی های حقوق بشری و نقض حقوق بشر دوستانه بین المللی که بر نیروهای ویژه امنیت ملی وارد گردیده را به هدف تأمین پاسخ دهی باید تحقیق نماید.
- از استفاده سلاح های غیرمستقیم (هاوان، راکت و نارنجک) در محلات مسکونی افراد ملکی یا استفاده از چنین محلات خود داری نماید؛ امریه های تاکتیکی، قواعد درگیری و سایر طرزالعمل ها در خصوص استفاده از هواپیماهای جنگی را تدوین و تطبیق نماید.
- به تلاش ها برای محافظت رهبران مذهبی و اقلیت های مسلمانان شیعه در برابر حملات فرقه ای به شمول بهبود اقدامات محافظتی و امنیتی موجود، تقویت میکانیزم های پیش گیرانه و اطمینان از هماهنگی و ارتباط بهتر با جوامع متاثر، ادامه دهند.

- به تقویت ظرفیت نیروهای امنیتی افغان جهت سوق، اداره و اجرای حملات مؤثر بر ضد مواد انفجاری تعبیه شده و خنثی سازی آنها به شمول استحصال آنها، ادامه بدهد؛ اطمینان حاصل نمایند که دولت هر نوع منابع لازم را برای تطبیق استراتژی ملی مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده، اختصاص می دهد.
- اقدامات کاهش دهنده تلفات ملکی را برای انتخابات آینده تقویت بخشند تا خطرات احتمالی علیه افراد ملکی به ویژه اطفال را با توجه به استفاده گسترده از مکاتب و تا اندازه کمتر از مراکز صحتی و مساجد به عنوان سایت های انتخاباتی، کاهش دهد.
- طرزالعمل ها برای ارزیابی و تعیین سن را تقویت بخشند و وظایف واحدهای محافظت اطفال را در صفوف پولیس ملی افغان گسترش دهد تا از پوسته های تلاشی به گونه فعالانه نظارت نموده و از موارد استفاده از اطفال توسط اعضای نیروهای ملی امنیتی افغان در ساحات جنگی یا غیرجنگی جلوگیری و آن را متوقف سازد؛ احکام قانون جزای جدید در مورد بچه بازی را تطبیق نموده و از پاسخگوئی افراد در برابر ارتکاب جرایم خشونت جنسی علیه اطفال اطمینان حاصل نماید.
- اطمینان حاصل نماید که با توجه به شرایط عملیات، در صورت امکان ارزیابی دقیق از خسارات درگیری روی دست گرفته می شود تا معلومات مؤثر در مورد تأثیرات عملیات های گذشته به نیروهای نظامی ارائه گردد و در زمینه ارائه معلومات برای طرح ریزی عملیات های بعدی ممد واقع شود؛ به اجرای بررسی و تحقیقات پسا عملیات ادامه دهد؛ پس از اتهامات مبنی بر تلفات افراد ملکی، از موجودیت شفافیت به هدف شناسائی موارد بیشتر آسیب، بهبود اجراء عملیاتی و ترویج پاسخگوئی، و از جبران خسارات وارده به گونه مناسب، مؤثر و فوری اطمینان حاصل گردد.

نیروهای نظامی بین المللی

- پروتکل های تاکتیکی موجود در خصوص جلوگیری از تلفات ملکی به ویژه حملاتی که برای حمایت از نیروهای افغان و یا نیروهای نظامی بین المللی در ساحه ی که مورد حمله قرار می گیرند یا حملاتی که تحت هر شرایط بالای تأسیسات صورت می گیرد، را به گونه کامل بازنگری و تقویت نمایند.
- به بازنگری و تحقیقات پسا عملیات ادامه بدهند و از شفافیت در تحقیقات که به دنبال اتهام تلفات ملکی ناشی از عملیات هوایی و عملیات جستجو صورت می گیرند، اطمینان حاصل نمایند با توجه به اینکه رویکرد عملیاتی خویش را بهبود بخشند و پاسخگویی را تقویت نمایند، همچنان از جبران خسارات به قربانیان و بازماندگان به گونه مناسب، مؤثر و فوری اطمینان حاصل نمایند.
- به حمایت های خویش از دولت افغانستان در تطبیق پالیسی ملی در مورد جلوگیری تلفات ملکی با استفاده از تداوم ارائه آموزشها و تهیه منابع و سایر حمایت های مرتبط از نیروهای امنیتی افغانستان در سطوح پالیسی، عملیاتی و تاکتیکی، ادامه بدهند؛ به خصوص تدابیری را اتخاذ نمایند که از وارد شدن خسارت به افراد ملکی بر اثر مهماتی که به شکل پرتابی شلیک می گردند یا حملات هواپیماهای جنگی، جلوگیری گردد.
- تلاش ها برای بررسی مشترک با مسئولین افغان از رویدادهای تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های مشترک را تقویت بخشند؛ آموزش ها و مساعدت های بیشتر در امر اجرای ارزیابی مؤثر تأثیرات جنگ، در اختیار نیروهای ملی امنیتی افغان

قرار دهند؛ روابط با جوامع متأثر از رویداد های که منجر به تلفات افراد ملکی شده است، به شمول ارتباط از طریق مسئولین افغان را بیشتر سازند.

